

om at lade Borgmesteren vælge af Communen, maatte det i ethvert Fald være Gjenstand for nøie Overveielse, hvilke Betingelser der burde fastsættes for saadant Valg, og hvorledes Statens Tilfyn burde ordnes. Udvalgets Fleertal har imidlertid ikke fundet Anledning til for Diebliffet at fremsætte noget Forslag til en saadan ny Ordning, da Overveielsen heraf naturlig vil finde Steb, naar den forestaaende Gjennemførelse af Grundlovens § 71 om Retspleiens Afhjælpelse fra Forvaltningen kommer under Behandling, idet Størstedelen af de nuværende Borgmestres Stilling derved bliver forandret. Og Udvalgets Fleertal kan navnlig ikke finde det hensigtsmæssigt at begynde en Ordning, hvorefter Byraadet vælger Borgmestre i de mindre Kjøbstæder.

Men bør Statens Tilfynsmand saaledes indtil videre vedblive at deeltage i Forvaltningen og være Medlem af Byraadet, maa det anses nødvendigt, at hans Stilling i dette, som den, der staaer i Spidsen for den kommunale Styrelse, ikke forandres, og det er selvsagt at lade en valgt Formand udføre Borgmesterens Gjerning og dog beholde den af Kongen bestilte Borgmester ved hans Side.

Udvalgets Fleertal maa saaledes tiltræde den i Lovudkastets §§ 2 og 12 foreslaaede Ordning og Betegnelse af Borgmesterens eller Magistratens og de umiddelbart valgte Medlemmers Virksomhed, medens man dog har troet, at det vilde være rigtigt allerede ved en Tilfyning til § 2 (Endringsforslag Nr. 1) at antyde, at de følgende Paragrapher i Loven vilde indeholde en fylldigere i det Enkelt gaaende nærmere Bestemmelse af det hele Forhold.

Udvalgets Mindretal (Sonne) maa derimod formene, at naar Lovgivningsmagten vil give en ny og fuldstændig Communallov for Kjøbstæderne, efter at saa mange Aar ere forløbne siden Grundloven tilfagde Communerne en selvstændig Styrelse under Statens Tilfyn og navnlig efter at Landcommunerne ved Lov af 6te Juli f. A. har faaet en Com-

munallov, der omtrent svarer til Grundlovens Tilfyn, saa bør den indfrie det i Grundloven givne Bøste, og Kjøbstæderne skulle ikke med Hensyn til dette henvises til en ubestemt Fremtid, efter Ordningen af et ganske andet Forhold. Mindretallet kan ikke see, at de reent kommunale Sager skulde være vanskeligere at styre i Kjøbstæderne end paa Landet, og formener tværtimod, at den Omstændighed, at Kjøbstædernes Omfang i Reglen er saa langt mindre end Landcommunerne, saaledes at Forvaltningsanliggenderne i de førstnævnte ere mere samlede, medfører en større Lethed i Styrelsen. Heller ikke kan Mindretallet skjønne, at Kræfterne eller Evnen til at styre sine Anliggender skulde i mindre Grad være tilstede i Kjøbstæderne end paa Landet; der er ingen Grund til at antage, at Interessen for offentlige Anliggender, at Oplysning og Dannelse ere i mindre Maal tilstede der end her. Men frembyder saaledes hverken Anliggenders eller Forholdenes Bestaendighed nogen Vanskelighed, saa kan jeg ikke overbevise mig om det Rigtige i, at forholde Kjøbstæderne deres grundlovmæssige Ret til selvstændigen at styre deres Anliggender, ligesaa lidt som jeg kan see nogen Grund til, at man vil paatvinge Kjøbstæderne en Formand og Leder af Styrelsen, medens man i Sognene kan vælge denne frit. Der er indvendt, at Kjøbstæderne nærmest maae lignedes med Amtcommunerne og at Amtmanden i disse er født Formand. Men denne Analogi kan i alt Fald kun gjælde for de største Kjøbstæder, hvor Forretningernes Omfang og Størrelsen af de Besløg, der komme til Anvendelse, kan retfærdiggjøre en vis Sammenligning. Endstjøndt det paa den anden Side dog vist maa indrømmes, at jo større Kjøbstaden er, desto større Dygtighed vil der i Reglen ogsaa findes til Selvstyrelse, saa har jeg dog, for at imødekomme hiin Opfattelse, anset det rettest at dele Kjøbstæderne i to Classer, de større og mindre, og foreløbig sat Grændsen for hine til 5000 Indvaanere.

Ved denne Deling og ved i de større Byer at give Regjeringen Ret til at ansætte Borgmesteren, haaber jeg at have fjernet de tilstede værende Betænkeligheder, og kun een Betænkelse har jeg knyttet til Regjeringens Udne-